

sont en très mauvais état. La surveillance permanente de l'ensemble des bâtiments ne fait pas partie de ses tâches. La direction des Monuments et Sites est particulièrement attentive aux bâtiments dont l'évolution est préoccupante.

Si nous voulons procéder de la même manière qu'en Flandre, nous devons renforcer notre équipe et lui octroyer des moyens financiers supplémentaires. Je peux demander conseil auprès de nos services pour savoir comment ils évaluent une telle mission et les coûts qu'entraînerait une éventuelle augmentation du personnel travaillant pour la cellule.

- L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. JEF VAN DAMME

À M. CHARLES PICQUÉ, MINISTRE-PRÉSIDENT DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE, CHARGÉ DES POUVOIRS LOCAUX, DE L'AMÉNAGEMENT DU TERRITOIRE, DES MONUMENTS ET SITES, DE LA PROPRIÉTÉ PUBLIQUE ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT,

concernant "la démolition de l'hôtel Art déco 'Le Berger' à Ixelles".

Mme la présidente.- La parole est à M. Van Damme.

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Le propriétaire de l'hôtel Art déco "Le Berger" veut construire un nouvel hôtel avec appartements et centre de fitness.*

La démolition de l'hôtel serait regrettable, en raison de sa valeur architecturale et historique. La cinquantaine de chambres de ce bâtiment de 74 ans sont toutes décorées dans le style Art déco.

zeer slechte staat bevinden. U hebt het over een permanente bewaking van alle gebouwen en dat behoort niet tot de taken van deze cel. De Directie Monumenten en Landschappen besteedt wel aandacht aan gebouwen wanneer ze informatie krijgt over een onrustwekkende evolutie ervan.

Het spreekt voor zich dat als wij een dergelijke opdracht moeten uitvoeren, de voornoemde cel moet worden versterkt. Ik zal de mogelijkheid onderzoeken. Als we hetzelfde willen doen als wat aan Vlaamse zijde gebeurt, moeten we ons team versterken en bijkomende financiële middelen verstrekken. Ik kan te rade gaan bij onze diensten over de manier waarop ze een dergelijke opdracht inschatten en over de kosten die een eventuele uitbreiding van het aantal personeelsleden die voor de cel werken met zich mee zouden brengen.

- Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER JEF VAN DAMME

AAN DE HEER CHARLES PICQUÉ, MINISTER-PRESIDENT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, RUIMTELIJKE ORDENING, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, OPENBARE NETHEID EN ONTWIKKELINGS-SAMENWERKING,

betreffende "de sloop van het Art-déco hotel 'Le Berger' in Elsene".

Mevrouw de voorzitter.- De heer Van Damme heeft het woord.

De heer Jef Van Damme.- Mijn vraag gaat over een zeer specifiek onderwerp, namelijk de sloop van het Art-decohotel "Le Berger" in Elsene. Voor de zoveelste keer dreigt een stukje Belgische geschiedenis te worden gesloopt. De eigenaar van het hotel wil op de locatie een nieuw hotel bouwen met appartementen en een fitnesscentrum.

Het is jammer dat het hotel zou worden gesloopt,

Sous l'immeuble se trouverait encore un abri antiaérien datant de la Seconde Guerre mondiale.

La commune d'Ixelles, qui pouvait empêcher cette démolition, n'a visiblement rien à reprocher aux projets du propriétaire. C'est pourtant un énième bâtiment de grande valeur patrimoniale que Bruxelles menace de laisser disparaître.

Quand la démolition de l'hôtel "Le Berger" est-elle prévue ? Avez-vous déjà pris des dispositions ? Dans le cas contraire, que comptez-vous entreprendre ? Avez-vous l'habitude d'examiner ce genre de dossier au cas par cas ? Existe-t-il une liste des bâtiments non classés qui présentent une valeur historique et architecturale, et dont la protection pourrait être envisagée ?

Mme la présidente.- La parole est à M. Picqué.

M. Charles Picqué, ministre-président (en néerlandais).- *Je ne connais pas le calendrier des travaux de démolition. Le permis d'urbanisme n'a pas encore été délivré par la commune d'Ixelles. La commission de concertation s'est prononcée le 16 décembre dernier et l'instruction administrative de ce dossier se poursuit au sein de la commune et à la Région. Le permis devrait être délivré sous peu.*

Le bien n'étant pas protégé, la demande de démolition a fait l'objet d'un examen en commission de concertation, où la direction des Monuments et Sites (DMS) est représentée. Elle

want het heeft zowel architecturale als historische waarde. Het gebouw is al 74 jaar in bedrijf en telt een vijftigtal kamers die allemaal zijn ingericht in Art-decostijl. Alle kamers zijn verschillend. Onder het pand zou er nog een schuilkelder zijn die van de Tweede Wereldoorlog dateert en door de geallieerden werd gebruikt. Dat is wellicht uniek voor Brussel.

De gemeente Elsene kon de sloop voorkomen, maar heeft blijkbaar geen bezwaar tegen de plannen van de eigenaar. Schepen van Stedenbouw Gilson bezocht het hotel al en zag geen reden om het niet tegen de vlakte te gooien. Het is nochtans een zeldzaam gebouw. Brussel dreigt voor de zoveelste keer een stukje waardevol erfgoed te laten verdwijnen. Tegenwoordig worden niet veel mooie gebouwen meer opgetrokken in Brussel. Er is weliswaar een bouwmeester benoemd, maar voorlopig heeft dat nog geen resultaten opgeleverd.

Wanneer is de sloop van het hotel Le Berger gepland? Ik hoop dat die nog niet is begonnen. Hebt u maatregelen genomen? Zo neen, bent u van plan om nog iets te doen? Hoe gaat u in het algemeen te werk voor zulke dossiers? Bekijkt u de zaken geval per geval, of hebt u de gewoonte om toe te laten dat niet-beschermde gebouwen die toch een zekere historische of architecturale waarde hebben worden gesloopt? Bestaat er een lijst van gebouwen die niet beschermd zijn, maar toch een zekere waarde hebben en in de toekomst mogelijk worden beschermd?

Mevrouw de voorzitter.- De heer Picqué heeft het woord.

De heer Charles Picqué, minister-president.- Ik ben niet op de hoogte van de planning van de afbraakwerken. De gemeente Elsene heeft daarvoor nog geen stedenbouwkundige vergunning uitgereikt. De overlegcommissie heeft zich op 16 december uitgesproken over de kwestie. Op dit moment wordt het dossier onderworpen aan een administratief onderzoek door de gemeente en het Brussels Gewest. Weldra zou de vergunning moeten worden uitgereikt.

U vraagt of ik stappen heb gezet om het gebouw van de sloop te redden. Welnu, aangezien het gebouw niet beschermd is, werd de aanvraag voor

s'est rendue sur place avec la commission de concertation.

Toutes deux ont noté l'intérêt du bâtiment sur le plan de l'histoire sociale et de la décoration intérieure, mais cet intérêt ne justifiait pas un classement. La DMS a plaidé pour la conservation des lieux, mais n'a pas été suivie par les autres membres de la commission de concertation.

La commission de concertation examine les dossiers relatifs aux bâtiments non classés dotés d'un intérêt patrimonial qui sont menacés de démolition. La DMS attire alors l'attention de ses partenaires sur l'intérêt éventuel du bien et négocie sa rénovation plutôt que son éventuelle démolition. Des intérêts divers interviennent, mais la DMS ne réussit pas systématiquement à sauver les biens.

Par ailleurs, il n'existe pas d'inventaire officiel des bâtiments Art nouveau et Art déco en Région bruxelloise. La direction des Monuments et Sites dispose toutefois de listes informelles. Un inventaire de ces bâtiments est accessible sur le site www.irisonument.be.

Bien qu'il ne soit pas possible de tous les classer, nous faisons de notre mieux pour protéger les bâtiments de ce type.

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Vous pourriez intervenir auprès des ministres compétents ou exercer votre tutelle.*

een sloopvergunning onderzocht door de overlegcommissie waarin ook de directie Monumenten en Landschappen vertegenwoordigd is. De directie Monumenten en Landschappen heeft het gebouw bezocht en foto's gemaakt. De commissie heeft de gelegenheid gehad om zich ter plaatse te begeven.

Beide diensten hebben vastgesteld dat het gebouw van belang is wegens zijn sociale geschiedenis en het interieur. Dat volstond echter niet om het gebouw te beschermen. De directie Monumenten en Landschappen pleitte er weliswaar voor om het gebouw te behouden, maar de overige leden van de overlegcommissie gingen daar niet mee akkoord.

Alle andere leden van de overlegcommissie brachten een gunstig advies uit.

U vraagt mij wat ik zal doen om te voorkomen dat niet-beschermde panden met patrimoniale belang verdwijnen. Het is de overlegcommissie die belast is met het onderzoek van dergelijke vragen. De ambtenaar van de DML vestigt de aandacht van zijn partners op het eventuele belang van het goed en tracht te onderhandelen over een renovatie in plaats van een eventuele afbraak. Er spelen soms verschillende belangen mee en de DML haalt niet altijd haar slag thuis, maar er zijn op deze manier al talloze goederen gered.

Er bestaat geen officiële inventaris van Art nouveau en Art décegebouwen, maar bij Monumenten en Landschappen beschikt men wel over informele lijsten. Verscheidene gemeenten, zoals Sint-Gillis en Elsene, die een grote rijkdom aan dat soort gebouwen bezitten, zijn reeds onderzocht in het kader van de inventaris die beschikbaar is via het internet (www.irisonument.be).

Het is evident dat wij niet alle gebouwen in het gewest kunnen beschermen. Wij doen echter wat wij kunnen.

De heer Jef Van Damme.- U zou bij de bevoegde ministers kunnen tussenkomen of toezicht kunnen uitoefenen.

M. Charles Picqué, ministre-président (en néerlandais).- *Nous pouvons intervenir sur la base de l'information dont nous disposons, en respectant toutefois certains critères. Dans ce cas-ci, il n'y a malheureusement pas eu d'unanimité ou de majorité en faveur du classement du bâtiment.*

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Votre propre direction a émis un avis défavorable à la démolition du bâtiment! Sur cette base, vous pouvez intervenir et dire qu'il s'agit d'un bâtiment de valeur et entamer une procédure de classement de l'intérieur du bâtiment, ou négocier avec le maître d'oeuvre pour trouver un compromis. La Région dispose d'une série de leviers.*

M. Charles Picqué, ministre-président (en néerlandais).- *Dans de nombreux cas, la Région suit l'avis de la DMS ou de la commission, et entame alors une procédure de classement. Lorsque la direction des Monuments et Sites ou la commission ne propose pas le classement du bâtiment, c'est qu'il subsiste des doutes quant à sa qualité.*

M. Jef Van Damme (en néerlandais).- *Je déplore l'avis négatif de la commission, et je regrette que le ministre-président n'ait pas pris l'initiative de sauver ce bâtiment.*

- *L'incident est clos.*

De heer Charles Picqué, minister-president.- Wij zijn op de hoogte van dergelijke zaken en kunnen optreden op basis van de informatie waarover wij beschikken, maar er moeten een aantal criteria worden nageleefd. De meningen zijn soms verdeeld over het feit of wij al dan niet beschermingsmaatregelen moeten nemen. In dit geval moest de vraag gesteld worden, maar er was jammer genoeg geen unanimité of meerderheid om het gebouw te beschermen.

De heer Jef Van Damme.- Uw eigen directie heeft toch een ongunstig advies uitgebracht om het gebouw te slopen! U kan op basis daarvan toch ingrijpen en stellen dat het om een waardevol gebouw gaat, hoewel het niet of nog niet beschermd is. U kunt misschien een beschermingsprocedure opstarten om het interieur te beschermen. U kan met de bouwheer onderhandelen om tot een compromis te komen waarbij renovatiepremies worden toegekend. Het gewest beschikt toch over een aantal hefboomen om effectief een gesprek aan te knopen met de eigenaar.

De heer Charles Picqué, minister-president.- Dergelijke situaties komen nu eenmaal voor. In vele gevallen volgt het gewest het advies van de Directie Monumenten en Landschappen (DML) of van de Commissie. Op dit moment moet het gewest echter een beschermingsprocedure opstarten. Dat is de enige oplossing. Wanneer de DML en de Commissie de bescherming van het gebouw niet voorstellen, bestaan er toch twijfels over de kwaliteit van dit gebouw.

De heer Jef Van Damme.- Ik betreur het negatief advies van de Commissie voor Monumenten en Landschappen maar ook dat de minister-president niet zelf het initiatief neemt om dit gebouw te redden.

- *Het incident is gesloten.*